Οδηγός Σχεδιασμού Διδασκαλίας

Βαθμίδα Εκπαίδευσης	Δημοτικό
Γνωστικό Αντικείμενο	Μελέτη Περιβάλλοντος
Ισχύον ΠΣ / Τάξη	Γ΄
Ισχύον ΠΣ / Κεφάλαιο / Παράγραφος	Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Μελέτης Περιβάλλοντος Τάξη Γ / Αλληλεπίδραση ανθρώπου - περιβάλλοντος / Πολιτισμός της χώρας μας
Νέο ΠΣ / Τάξη	Γ΄
Νέο ΠΣ / Θεματικό Πεδίο / Θεματική Ενότητα	Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα Μελέτη Περιβάλλοντος Τάξη Γ / Κοινωνικές σχέσεις / Λαϊκός πολιτισμός
Διάρκεια	1 διδακτική ώρα

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΠΜΑ)
Νέου Προγράμματος Σπουδών (ΝΠΣ)

- Να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές σε ήθη και έθιμα διαφορετικών τόπων στην Ελλάδα και σε χώρες από τις οποίες μπορεί να κατάγονται μαθητές/- τριες της τάξης.
- Να περιγράφουν παραδοσιακές φορεσιές από διαφορετικά μέρη.

Προτάσεις – Δραστηριότητες του εμπλουτισμένου ΝΠΣ & του Οδηγού Εκπαιδευτικού (https://www.iep.edu.gr/nea-programmata-spoudon/)

1. Ανακαλύπτουν έθιμα σε όλη την Ελλάδα. [ΟΕ ΠΣ για το μάθημα Μελέτη Περιβάλλοντος σελ. 20]

Οι μαθητές/-τριες εισάγονται στον κόσμο του λαϊκού πολιτισμού μέσα από διερευνητική προσέγγιση ελληνικών εθίμων από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές. Αρχικά παρατηρούν, συγκρίνουν και συζητούν για το πώς οι άνθρωποι εκφράζουν τις αξίες, τις πεποιθήσεις και τον τρόπο ζωής τους μέσα από παραδόσεις και συλλογικές πρακτικές.
Αξιοποιούνται τα παρακάτω ψηφιακά μαθησιακά αντικείμενα:
Το έθιμο των Θεοφανείων (Φωτόδεντρο)
http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-4873
Τα έθιμα της Αποκριάς (Φωτόδεντρο)
http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-3658
Αποκριάτικα έθιμα στην Ελλάδα (e-books.edu.gr)
https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/5680
Ο «Μάρτης» ή «Μαρτιά» (Φωτόδεντρο)
http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-3659
Το έθιμο της Περπερούνας (Schoolpress)
https://schoolpress.sch.gr/ethimatoutopoumas/archives/51
Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες με φύλλο παρατήρησης και καλούνται να εντοπίσουν:
σε ποια περιοχή συναντάται κάθε έθιμο, πότε πραγματοποιείται, ποιον συμβολισμό έχει, ποια κοινά χαρακτηριστικά παρουσιάζει με άλλα έθιμα.
Η δραστηριότητα μπορεί να ολοκληρωθεί με δημιουργία ψηφιακού χάρτη της Ελλάδας όπου κάθε ομάδα τοποθετεί το έθιμο που μελέτησε.

2. Επισκέπτονται κάποιο λαογραφικό μουσείο ή κάποιο μουσείο με παραδοσιακές φορεσιές [ΠΣ Μελέτης Περιβάλλοντος / Β. Κοινωνικές σχέσεις / Λαϊκός Πολιτισμός / Ενδεικτικές Δραστηριότητες σελ. 51]

Οι μαθητές/-τριες προσεγγίζουν βιωματικά τον λαϊκό πολιτισμό μέσα από εικονική περιήγηση σε λαογραφικά μουσεία και ψηφιακές συλλογές. Παρατηρούν αντικείμενα καθημερινής ζωής, εργαλεία, παραδοσιακές φορεσιές, μουσικά όργανα και τεκμήρια της λαϊκής τέχνης.
Προτεινόμενοι διαδικτυακοί πόροι:
Ανήκω στο Λαογραφικό Μουσείο

https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/9721
Λαογραφικό Μουσείο Μετσόβου (εικονική περιήγηση και διαδραστικό υλικό)
https://metsovomuseum.gr/
ή
Λαογραφικό Μουσείο Κύμης με εικονική περιήγηση και αποθετήριο εκθεμάτων ένδυσης, οικοτεχνίας κλπ. https://meskimis.gr/
Οι μαθητές λειτουργούν ως «ψηφιακοί ερευνητές» και αναλαμβάνουν αποστολές: να εντοπίσουν ένα αντικείμενο που τους εντυπωσίασε, να υποθέσουν τη χρήση του, να συγκρίνουν αντικείμενα του παρελθόντος με σύγχρονα αντίστοιχα.
Η δραστηριότητα συνδέει τον λαϊκό πολιτισμό με την καθημερινότητα και ενισχύει την ιστορική ενσυναίσθηση.

3. Παραδοσιακές φορεσιές και πολιτισμική ταυτότητα [ΠΣ Μελέτης Περιβάλλοντος / Β. Κοινωνικές σχέσεις / Λαϊκός Πολιτισμός / Ενδεικτικές Δραστηριότητες σελ. 51]
Η διδασκαλία εστιάζει στην ενδυμασία ως στοιχείο πολιτιστικής έκφρασης και κοινωνικής ταυτότητας.
Ψηφιακός πόρος:
Ελληνικές παραδοσιακές φορεσιές
https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/9724
Οι μαθητές παρατηρούν διαφορετικές φορεσιές από περιοχές της Ελλάδας και συζητούν: τι πληροφορίες δίνει μια φορεσιά για έναν τόπο, ποια υλικά ή διακοσμητικά στοιχεία εμφανίζονται, πώς η ενδυμασία συνδέεται με το φυσικό περιβάλλον, την εργασία ή τις κοινωνικές συνθήκες.
Προαιρετικά μπορούν να δημιουργήσουν ψηφιακές «κάρτες εκθέματος» για κάθε φορεσιά.

4. Η παράδοση πέρα από τα σύνορα – Ελληνισμός της διασποράς
Για διεύρυνση της έννοιας της πολιτιστικής ταυτότητας, οι μαθητές προσεγγίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι παραδόσεις διατηρούνται εκτός Ελλάδας.
Ψηφιακός πόρος:
Οι Έλληνες της διασποράς κρατούν τις παραδόσεις
https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/5679
Ακολουθεί συζήτηση:
Γιατί οι άνθρωποι διατηρούν τα έθιμά τους όταν ζουν αλλού;
Πώς οι παραδόσεις συμβάλλουν στη διατήρηση της συλλογικής μνήμης;
Υπάρχουν μαθητές στην τάξη με οικογενειακές παραδόσεις από άλλες χώρες ή τόπους;
Η δραστηριότητα ενισχύει τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και την αποδοχή της διαφορετικότητας.

5. Ανάθεση εργασίας: Συγκεντρώνουν υλικό, το οργανώνουν και δημιουργούν ένα λεύκωμα ή ένα ψηφιακό βιβλίο με παραδοσιακά τραγούδια, χορούς, ενδυμασίες, παραδόσεις, θρύλους από διάφορες περιοχές στην Ελλάδα [ΠΣ Μελέτης Περιβάλλοντος / Β. Κοινωνικές σχέσεις / Λαϊκός Πολιτισμός / Ενδεικτικές Δραστηριότητες σελ. 51]

Διαθέσιμοι εκπαιδευτικοί πόροι από το πολλαπλό βιβλίο (ΨΜΑ, δραστηριότητες, κ.ά.):

- σύνδεσμος 1
  Αποκριάτικα έθιμα στην Ελλάδα https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/5680
- σύνδεσμος 2
  Ανήκω στο Λαογραφικό Μουσείο https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/9721
- σύνδεσμος 3
  Ελληνικές παραδοσιακές φορεσιές https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/9724
- σύνδεσμος 4
  Οι Έλληνες της διασποράς κρατούν τις παραδόσεις
  https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/5679